

Spoločná energetická politika EU a energetická bezpečnosť Slovenska

V. ročník energetickej konferencie

Kongresová hala Ministerstva zahraničných vecí SR, Hlboká cesta 2, Bratislava

21. - 22. november 2011

Nové energetické zdroje a energetická efektívnosť

Pripravovaná európska smernica o energetickej efektívnosti

Dr. Ing. Kvetoslava Šoltésová, CSc.
Slovenská inovačná a energetická agentúra

Smernica o energetickej efektívnosti

Kap. I – predmet úpravy, rozsah pôsobnosti ...

Čl. 1 – predmet úpravy a rozsah pôsobnosti

- spoločný rámec na podporu energetickej efektívnosti v rámci Únie s cieľom
 - zabezpečiť dosiahnutie cieľa Únie v podobe **úspory primárnej energie vo výške 20 % do roku 2020,**
 - pripraviť cestu pre ďalšie zvyšovanie energetickej účinnosti po tomto dátume,

- náhrada za existujúce smernice 2004/8/ES a 2006/32/ES

Smernica o energetickej efektívnosti

Kap. I – predmet úpravy, rozsah pôsobnosti ...

Čl. 3 – ciele v oblasti energetickej efektívnosti

- členské štáty stanovujú národné ciele v oblasti energetickej efektívnosti, vyjadrené ako absolútna úroveň spotreby primárnej energie v roku 2020. Pri stanovovaní týchto cieľov je potrebné zohľadniť
 - cieľ Únie vo výške 20 % úspory energie,
 - opatrenia stanovené v tejto smernici,
 - opatrenia prijaté na dosiahnutie národných cieľov úspory energie prijaté podľa článku 4 ods. 1 smernice 2006/32/ES,
 - ďalšie opatrenia na podporu energetickej efektívnosti v členských štátoch a na úrovni Únie.

Smernica o energetickej efektívnosti

Kap. II – spotreba energie

Čl. 4 – verejné orgány

- ❑ požiadavka na ročnú obnovu 3% z celkovej podlahovej plochy verejných budov s cieľom splňať minimálne požiadavky energetickej hospodárnosti budov podľa smernice 2010/31/EU,
- ❑ na stanovenie celkovej podlahovej plochy sa započítajú budovy s celkovou úžitkovou plochou nad 250 m² vo vlastníctve verejných orgánov, ktoré k 1. januáru každého roku nespĺňajú národné minimálne požiadavky na energetickú hospodárnosť stanovené v článku 4 smernice 2010/31/EÚ,
- ❑ pasportizácia verejných budov do 1. januára 2014 (podlahová plocha, energetická hospodárnosť)

Smernica o energetickej efektívnosti

Kap. II – spotreba energie

Čl. 5 – verejné obstarávanie

- povinnosť pre verejné orgány obstarávať iba produkty, služby a budovy s vysokou úrovňou energetickej efektívnosti (príloha III) s možnosťou zohľadnenia nákladovej efektívnosti, ekonomickej uskutočniteľnosti, technickej vhodnosti a dostatočnej úrovne hospodárskej súťaže:
 - smernica 2010/30/EU o šítkovaní spotrebičov – výrobky, na ktoré sa vzťahujú tzv. delegované akty,
 - smernica 2009/125/ES o environmentálnom navrhovaní výrobkov – výrobky na ktoré sa vzťahujú vykonávacie opatrenia
 - rozhodnutie Rady 2006/1005/ES - ENERGY STAR
 - ...

Smernica o energetickej efektívnosti

Kap. II – spotreba energie

Čl. 6 – systémy záväzku energetickej efektívnosti

- každý členský štát zriadi systém záväzku energetickej efektívnosti, ktorým zabezpečí aby všetci distribútori energie alebo všetky maloobchodné energetické spoločnosti pôsobiace na území členského štátu
 - dosahovali ročné úspory energie v objeme 1,5 % z ich predaja energie v predchádzajúcom roku v danom členskom štáte, s výnimkou spotreby energie v doprave,
 - stanovený objem úspory energie sa dosiahne prostredníctvom povinných subjektov spomedzi koncových odberateľov.

Smernica o energetickej efektívnosti

Kap. II – spotreba energie

Čl. 7 – energetické audity a systémy hospodárenia s energiou

- pre všetkých koncových odberateľov energie musia členské štáty podporovať dostupnosť energetických auditov, ktoré sú vykonávané nezávislým spôsobom kvalifikovanými alebo akreditovanými odborníkmi
 - podporné programy pre domácnosti, malé a stredné podniky,
 - informačné kampane pre malé a stredné podniky,
 - povinné energetické audity najneskôr do 30. júna 2014 s opakovateľnosťou každé tri roky

Smernica o energetickej efektívnosti

Kap. II – spotreba energie

Čl. 8 – meranie a informatívne vyúčtovanie

- členské štáty zabezpečia, aby koncoví odberatelia elektrickej energie, zemného plynu, diaľkového vykurovania a chladenia a diaľkovo dodávanej teplej úžitkovej vody boli vybavení individuálnymi meračmi, ktoré presne merajú a umožňujú zistiť ich skutočnú spotrebu energie a poskytujú informácie v reálnom čase spotreby
 - pripojenie na rozhranie, ktoré musí poskytovať informácie, ktoré koncovým odberateľom umožnia lepšie riadiť svoju spotrebu energie a využívať informácie na ďalšiu potenciálnu analýzu

Smernica o energetickej efektívnosti

Kap. III – účinnosť dodávky energie

Čl. 10 – podporovanie účinného vykurovania a chladenia

- ❑ členské štáty do 1. januára 2014 stanovia a oznámia Komisii **národný plán vykurovania a chladenia** pre rozvoj potenciálu na použitie vysoko účinnej kombinovanej výroby a účinného diaľkového vykurovania a chladenia (aktualizácia každých päť rokov),
- ❑ členské štáty prijímú potrebné opatrenia na rozvoj účinnej infraštruktúry diaľkového vykurovania a chladenia s cieľom zohľadniť rozvoj vysoko účinnej kombinovanej výroby a využívanie vykurovania a chladenia s využitím odpadového tepla a obnoviteľných zdrojov energie (uprednostnenie vysoko účinnej kombinovanej výroby pred samostatnou výrobou tepla)

Smernica o energetickej efektívnosti

Kap. III – účinnosť dodávky energie

Čl. 10 – podporovanie účinného vykurovania a chladenia

- členské štáty zabezpečia, aby všetky nové **tepelné** zariadenia na výrobu elektrickej energie s celkovým tepelným príkonom vyšším ako 20 MW boli
 - vybavené zariadením umožňujúcim využitie odpadového tepla pomocou vysoko účinnej kombinovanej výroby,
 - umiestnené na mieste, kde je možné použiť odpadové teplo v miestach dopytu po dodávke tepla

Smernica o energetickej efektívnosti

Kap. III – účinnosť dodávky energie

Čl. 11 – transformácia energie

- členské štáty vypracujú súpis údajov v súlade s prílohou X pre všetky zariadenia
 - spaľujúce palivá palív s celkovým menovitým tepelným príkonom 50 MW alebo viac,
 - na rafináciu minerálnych olejov a zemného plynu na svojom území.

Smernica o energetickej efektívnosti

Kap. III – účinnosť dodávky energie

Čl. 11 – transformácia energie

- súpis zariadení (pasportizácia) sa aktualizuje každé tri roky a obsahuje ročné údaje o konkrétnych zariadeniach napr.:
 - priemerný elektrický výkon zariadenia (MWe) a celkový menovitý tepelný príkon (MWth);
 - priemerné primárne palivo a palivový mix (ak je to vhodné);
 - typ zariadenia a použitá technológia na zariadení;
 - konštrukčná účinnosť a jej podmienky;
 - dátum začatia prevádzky;
 - dátum poslednej podstatnej renovácie;
 - počet priemerných prevádzkových hodín;
 - priemerná čistá prevádzková účinnosť.

Smernica o energetickej efektívnosti

Kap. III – účinnosť dodávky energie

Čl. 12 – prenos a distribúcia energie

- Členské štáty do 30. júna 2013 prijmú plány
 - na posúdenie potenciálu energetickej účinnosti ich plynárenskej, elektrizačnej infraštruktúry a infraštruktúry diaľkového vykurovania a chladenia, najmä pokiaľ ide o prenos, distribúciu, riadenie zaťaženia a interoperabilitu, ako aj pripojenie k zariadeniam na výrobu energie;
 - na stanovenie konkrétnych opatrení a investícií na zavedenie nákladovo efektívnych zlepšení energetickej účinnosti v sieťovej infraštruktúre, s podrobným harmonogramom ich zavádzania.

Smernica o energetickej efektívnosti

Kap. III – účinnosť dodávky energie

Čl. 12 – prenos a distribúcia energie

- členské štáty zabezpečia, aby v súlade s požiadavkami týkajúcimi sa zachovania spoľahlivosti a bezpečnosti rozvodnej siete, na základe transparentných a nediskriminačných kritérií stanovených príslušnými vnútroštátnymi orgánmi, prevádzkovatelia prenosovej a distribučnej sústavy na svojom území:
 - zaručili prenos a distribúciu elektriny z vysoko účinnej KVET,
 - zabezpečili prednostný alebo garantovaný prístup k rozvodnej sieti pre elektrinu z vysoko účinnej KVET.
 - pri využívaní zariadení na výrobu elektriny stanovili prednostné využitie elektriny z vysoko účinnej KVET

Smernica o energetickej efektívnosti

Kap. IV – horizontálne ustanovenia

Čl. 14 – dostupnosť certifikačných systémov

- ❑ s cieľom dosiahnuť vysokú úroveň technickej spôsobilosti, objektivity a spoľahlivosti členské štáty zabezpečia, aby od 1. januára 2014 boli k dispozícii certifikačné systémy alebo rovnocenné systémy kvalifikácie pre poskytovateľov energetických služieb, energetických auditov a opatrení na zvyšovanie energetickej účinnosti, ako aj pre inštalatérov prvkov budovy, ako sa vymedzujú v článku 2 ods. 9 smernice 2010/31/EÚ.
- ❑ členské štáty sprístupnia verejnosti certifikačné systémy alebo rovnocenné systémy kvalifikácie uvedené v odseku 1 a spolupracujú navzájom a s Komisiou v otázkach porovnávania a uznávania týchto systémov.

Smernica o energetickej efektívnosti

Kap. IV – horizontálne ustanovenia

Čl. 15 – energetické služby

- členské štáty podporujú energetické služby a prístup na tento trh pre malé a stredné podniky prostredníctvom:
 - sprístupnenia verejnosti, kontroly a pravidelnej aktualizácie zoznamu dostupných poskytovateľov energetických služieb a energetických služieb, ktoré ponúkajú;
 - poskytovania vzorových zmlúv o zmluvných energetických službách vo verejnom sektore, pričom tieto musia obsahovať prinajmenšom položky uvedené v prílohe XIII
 - šírenia informácií o dostupných zmluvách o energetických službách a ustanoveniach, ktoré by mali byť obsiahnuté v takýchto zmluvách s cieľom zaručiť úspory energie a práva koncových odberateľov;
 - podpory rozvoja dobrovoľných označení o kvalite;
 - šírenia informácií o finančných nástrojoch, stimuloch, grantoch a pôžičkách na podporu projektov energetických služieb.

Smernica o energetickej efektívnosti

Kap. IV – horizontálne ustanovenia

Čl. 16 – ďalšie opatrenia na podporu energetickej efektívnosti

- členské štáty vyhodnotia a prijmú primerané opatrenia na odstránenie regulačných a neregulačných prekážok energetickej účinnosti, najmä pokiaľ ide o:
 - nejednotnosť motivácie majiteľa a nájomcu budovy alebo vlastníkov, s cieľom zabezpečiť, aby tieto subjekty neboli odrádzané od uskutočňovania investícií v oblasti energetickej efektívnosti,
 - právne a regulačné predpisy, ako aj administratívne postupy týkajúce sa verejného obstarávania a ročného rozpočtovania a účtovníctva, s cieľom zabezpečiť, aby jednotlivé verejné subjekty neboli odrádzané od investícií v oblasti energetickej efektívnosti

ZÁVER

Ako je SR pripravená aplikovať navrhovanú smernicu o energetickej efektívnosti?

- zákon č. 476/2008 Z. z. o energetickej efektívnosti,
- zákon č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike,
- zákon č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby

Ďakujem za pozornosť!

**Dr. Ing. Kvetoslava Šoltésová, CSc.,
Slovenská inovačná a energetická agentúra**
kvetoslava.soltesova@siea.gov.sk,